

Tilsvarende som for Børnekonventionens artikel 37 er det Justitsministeriets opfattelse, at bestemmelsen i artikel 40 primært tager sigte på situationer, hvor barnet risikerer straf for sine handlinger.

De foreslåede nye bestemmelser i retsplejelovens kapitel 75 b omhandler adgangen til at anvende straffeprocessuelle tvangsindgreb over for personer under 15 år, dvs. over for børn, der ikke kan straffes.

Efter den foreslåede ordning kan reglerne om straffeprocessuelle indgreb i retsplejelovens kapitel 71 om indgreb i meddelelseshemmeligheden, observation og dataaflysning, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning, kapitel 74 om beslaglæggelse og edition og kapitel 75 a om andre efterforskningskridt generelt finde anvendelse med hensyn til børn under 15 år. Dette indebærer, at reglerne heri om bl.a. krav om retskendelse og adgang til advokatbeskikkelse finder tilsvarende anvendelse, når der er spørgsmål om iværksættelse af sådanne indgreb over for børn under 15 år.

Det følger af den foreslåede § 821 d, stk. 1, at når en mistænkt person under 15 år tilbageholdes, skal politiet som hovedregel snarest muligt underrette kommunalbestyrelsen med henblik på, at en repræsentant kommer til stede. Det samme gælder, når afhøring skal ske, og mistanken angår en overtrædelse af straffeloven eller et forhold, der efter anden lov kan medføre fængselsstraf. Der skal tilsvarende ske underretning af forældremyndighedsindehaveren om tilbageholdelse eller afhøringen, og denne skal så vidt muligt have adgang til at overvære afhøringen, jf. § 821 d, stk. 3. Efter den foreslåede § 821 e kan der beskikkes advokat for en person under 15 år, når den pågældende må antages at have et ganske særligt behov for advokatbistand, og den pågældende skal afhøres i anledning af mistanke om en lovovertrædelse, der i almindelighed vil medføre fængselsstraf, eller der skal iværksættes et indgreb, som efter lovens almindelige

regler forudsætter, at der er rejst sigtelse mod den pågældende.

De foreslåede nye bestemmelser i retsplejelovens kapitel 75 b er indsat i retsplejelovens fjerde bog om strafferetsplejen. De materielle retsgarantier i blandt andet kapitel 67 og 68 om efterforskning og afhøring finder tilsvarende anvendelse ved tilbageholdelser, afhøringer og iværksættelse af straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under 15 år, dog med de modifikationer som følger af, at der ikke kan rejses formel sigtelse mod barnet.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil den foreslåede ordning være i overensstemmelse med Børnekonventionens artikel 40.

4. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget indebærer, at der for børn under 15 år, der mistænkes for en forbrydelse, bliver tilvejebragt et klart og udtømmende hjemmelsgrundlag for, hvilke straffeprocessuelle tvangsindgreb politiet kan foretage.

Politiet kan imidlertid allerede efter gældende ret i vidt omfang foretage straffeprocessuelle indgreb over for børn under 15 år, f.eks. tilbageholdelse. Lovforslaget vil derfor ikke medføre merarbejde hos politiet af betydning og vil kunne holdes inden for politiets eksisterende bevillingsmæssige rammer.

Lovforslaget forventes heller ikke at medføre merarbejde hos kommunerne, da de sociale myndigheder også efter gældende praksis som hovedregel tilkaldes, når politiet tilbageholder eller afhører børn under 15 år.

Lovforslagets bestemmelser om beskikkelse af advokat kan medføre beskedne udgifter for statskassen.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet og borgerne.

Lovforslaget har ingen miljøretlige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.